

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vákár L. könyv- és papírkereskedése Csikszerecs,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény,
valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.
Telefon hívószám 20.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOHÁNYI GYULA
Laptulajdonos: **VÁKÁR L.**

Előfizetési ár: Egész évre 16 kor. (Külföldre 20 K)
Félévre 8 kor. Negyedévre 4 kor.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak
Kéziratok nem adatnak vissza.

A választójog jelentősége.

Irta: Kohányi Gyula.

Ha végig tekintünk a választójogi törvényjavaslat tárgyalására kiküldött képviselőházi bizottságnak immár lezajlott tárgyalásain, meg kell állapítanunk hogy affelett korántsem a népjogok kiterjesztésének vagy a jelenlegi keretekben meghagyásának kérdése uralkodott hanem pusztán és kizárólag a nemzeti kérdés, — holott a választójog lényege mégis csak az első kérdésen fordul meg.

Lesz alkalmunk foglalkozni, különösen ha a bizottság jelenlegi munkapárti többsége döntött a javaslat 2 §-a felett, amely a választói jogosultság körét megszabja, lesz alkalmunk, — és hisszük — módunk is rá, hogy kimutassuk, miként a 4 elemi osztályt végzett férfinépeség tömege éppen a magyar vidékeken csekélyebb, mint a nemzetiségi területeken s így a máról-holnapra beálló változások rendén éppen az irni-olvasni tudás kvalifikációja az, ami az új választóközönségben a magyarság számarányát emelni fogja: most azonban kötelességünknek tartjuk rámutatni magára a választójogi kérdés lényegére, arra, hogy a népjogok kiterjesztése éppen a magyar nemzeti követelések teljesedése szempontjából elkerülhetetlen.

Addig, míg Magyarországon az 1874-iki törvény az 1899-iki kuriai bíráskodási törvényben eszközölt módosítások nélkül volt érvényben, általános népakaratról beszélni sem lehetett. Kizárta azt az 1874-iki választási törvénynek az az intézkedése, hogy aki április 14-ikéig azon évi állami adóját ki nem fizette, a választói névjegyzékből töröltetik, kizárta ezt a törvénynek az az intézkedése, mely csakis a negyedtelek adójának megfelelő bármely más című adónak fizetését követelte mindazoktól az állampolgároktól, akik érettségi bizonyítvány, vagy más hasonló értékű képesítő okmány birtokában nem voltak, — tehát kizárta az összes mezőgazdasági és ipari munkásosztályt, amelyeknek tagjai pedig nem kis részben a birtokos és önálló kereskedő és iparososztály rovására s a törvény életének 50 éve alatt rendkívüli arányban emelkedtek.

Mindezek jogosulttá tették a múlt század folyamán lefolyt választásokkal szemben azt a vádat, hogy a magyar képviselőház egyáltalában nem képviseli a nemzetet s csakugyan, nem kellett egyéb, mint a fentemlített két ki-

záró rendelkezés egyikének, az adóhátrélékosok jogfosztásának eltörlése s azonnal megváltozott a magyar képviselőház képe.

Az új, 1899-iki törvény alapján eddig választott három országgyűlés aztán tényleg új politikát képvisel: a nemzeti követelések politikáját, úgy katonai, mint közgazdasági, valamint belpolitikai téren. Az első az 1901—1905-iki országgyűlés belebukott az elsőbe, a második, az 1906—1910-iki a másodikba s a harmadik most van azon a ponton, hogy belebukják a harmadikba. És — sajátos — ami a 74-es választói törvény alapján összegyűlt országgyűléseknél sohasem történt meg, az azóta megválasztottnál rendszerré vált: mindenik megbuktatta azt a kormányrendszert, amely alatt, mint kisebbségi kormány alatt összegyűlt s az országgyűlés felosztatást illetve új választásokat egy-egy kisebbségi kormány volt hivatva elrendelni és vezetni.

S mi volt a létjogosultsága a kisebbségi kormányok elhatározásának? Semmi más, mint az a nyíltan hirdetett meggyőződés, hogy az országgyűlés többsége által hirdetett elvek nem képezik az ország többségének nézetét. Kérdem most már, szabad ilyennek előfordulni?!

Bizonyára nem és hogy mégis előfordul, sőt rendszerként jelentkezik, annak oka csakis abban található, hogy a mai választói jogrendszer csakugyan nem juttatja szóhoz a nemzet többségét, mindaddig tehát, amíg a választói jognak azokat a korlátait, amelyek még fennállanak, meg nem szüntetjük, a magyar országgyűléseket ez a vád jogosan fogja illetni s éppen, mert a vád jogos lesz, a vele terhelt országgyűlés s a többségéből alakult kormány sohasem lesz képes külső befolyásokkal szemben a nemzet igazi érdekeit kellő nyomtatékkal képviselni.

S mik a nemzet igazi érdekei? — Megfelelt rá a legutolsó három országgyűlés: nemzeti önállóság katonai, továbbá közgazdasági és végre belső politikai, iskolai és közigazgatási téren. Az elsőre vetőt mondott az akkori uralgó, a másodikra az osztrák tőke, a harmadikra a nemzetközi politika s egyenesen nevétséges az a szerep, hogy most a választójogi törvényjavaslat jogkiterjesztésével szemben éppen az a Tisza István gróf játssza a nemzeti hőst, aki 1915-ben Metianunak felajánlotta a nemzeti iskolapolitika azon minimumának feladását is, amelyet Apponyi Albert gróf 1907-ben törvénybe iktatott...

Nem az a lényeges a választójogi kérdésben, hogy a mai 30 nemzetiségi képviselő helyett az új országgyűlésen 50—60 lesz-e, mint az a Tisza-féle 1913-iki törvény szerint valószínű, vagy 100—150, mint most a Vázsonyi-féle javaslat eredményeként ugyanő és társai fenyegetésképpen jósolják, hanem igen is az, hogy ha még csakugyan a maximumra emelkednek is a nemzeti szempontból nem teljesen megbízható sőt — némi részben talán egyenesen veszedelmes — gondolkozású képviselők száma, még akkor is ezek egész tömege is csak elenyésző kisebbségét téven az egész nemzet meg nem csorbitott szabad választása útján összeült magyar képviselőháznak: ennek az országgyűlésnek önálló magyar nemzeti követeléseivel szemben többé nem lesz érvül felhozható az a gyanu, mintha akarata nem volna az egész nemzet akarata s annak teljesítése elé többé nem állhat akadályul sem fejedelmi, sem nemzetközi pénzügyi avagy politikai nagyhatalmi vétő!

Minden egyes pont, amelyet a mai Vázsonyi-féle törvényjavaslat választói minősítési feltételeiből bármi indokkal kitorúlnának, egy-egy szegyet rántana ki a pilléreiből annak a hidnak, amely a háboru előtti papiros önállóságú Magyarországából a háboru okozta szakadékon át a valóságos nemzeti függetlenség birodalmába átvezet: ezzel a nagy érdekekkel szemben pedig: „Törpüljön el a minoritás!”

A királybiztos hatásköre, feladatai és székhelye.

A hivatalos lap közli a kormányrendeletet az erdélyi kormánybiztosi hivatal hatásköre és működéséről az alábbiakban:

1. Az erdélyrészi királyi biztos a minisztériumnak van alárendelve.

Működésének irányítását a minisztériumtól és az érdekelt szakminisztériumtól kapja.

2. A királyi biztos székhelye Kolozsvár; hatásköre Alsó-Fehér, Beszterce-Naszód, Brassó Csik, Fogaras, Háromszék, Hunyad, Kis-Küküllő, Kolozs, Maros-Torda, Nagy-Küküllő, Szeben, Szilágy, Szolnok-Doboka, Torda-Aranyos és Udvarhely vármegye, valamint Kolozsvár és Marosvásárhely szabad királyi város területére terjed ki.

3. A királyi biztos feladata a 2. pontban megjelölt területeken a háborus események következtében szükségessé vált helyreállítási munkálatokkal és a lakosság segélyezésével kapcsolatos ügyeknek, továbbá az említett területeken és a minisztérium, illetőleg az egyes miniszterek felhatalmazása alapján, az állami érdekek fokozottabb biztosítása céljából, a közigazgatás terén szükséges mindazoknak a kormányzati tennivalóknak irányítása és intézése, amelyek a minisztérium és az ügykörük szerint érdekelt egyes miniszterek hatáskörébe tartoznak.

4. A királyi biztos a 3. pontban meghatározott feladatok megvalósításának irányelveit a minisztériummal, illetőleg az érdekelt szakminiszterrel összhangban állapítja meg és a megvalósításuk céljából szükséges alapvető intézkedéseket vagy rendeleteket is a minisztériummal, illetőleg az érdekelt szakminiszterrel egyetértve, tehát előzetes megkérdezésük és hozzájárulásuk után teheti meg, illetőleg adhatja ki. A királyi biztos rendelkezései ellen 15 nap alatt felülbizóságnak van helye az illetékes miniszterhez, aki végérvényesen határoz.

5. A királyi biztost a hatáskörébe utalt feladatok megvalósítása céljából a vármegyei, városi és községi alkalmazottakkal és közegekkel, továbbá a csendőrség, az államrendőrség, a határrendőrség és a pénzügyőrség alkalmazottaival és közegeivel, végül az állami erdészet személyzetével szemben ugyanazok a jogok illetik meg, amelyeket az 1912. LXIII. törvénycikk 4. §-a a kormánybiztosok részére megállapít; a felfüggesztés és a rendelkezési állapotba helyezés jogát azonban csak az illetékes miniszter hozzájárulásával gyakorolhatja.

6. Azokban a közigazgatási ügyekben, amelyek a királyi biztos hatáskörén kívül esnek, továbbra is a rendes közigazgatási hatóságok járnak el. Eljárásuk felett a királyi biztos felügyeleti jogot csak annyiban gyakorolhat, amennyiben működésük a királyi biztosra bízott feladatok sikeres megvalósítását érinti.

7. A királyi biztos működésével járó személyi és dologi kiadásokat a miniszterelnöki tárca terhére kell elszámolni.

Ugron Gábor királybiztos a múlt héten Marosvásárhelyre érkezett, megkezdte a hivatal szervezését.

Müemlék leleplezés.

Március 20-án megható ünnepség volt a Putnanyergén, közvetlen a gyergyótölgyesi út mellett azon helyen, hol 1916. november 11-én Károly Ferencz akkor trónörökös ő fensége, báró Arz vezérezredes és báró Lütgendorf tábornaszernagy szemlélték a heves harcot az előre nyomuló oroszok ellen és sikerült a határszélre visszanyomni az ellenséget s végleg megállítani a tölgyesi határszélén.

Az ünnepségen jelen volt három tábornok, Csikvármegye főispánja dr. Tolnay Lajos, az esperesi kerület főesperese Szabó György, Görög Joachim és dr. Lukács József plebánosok, egy század katonaság, sokan Gyergyószentmiklósról, Ditró nagy közönséggel Zakariás főszolgabíró vezetése mellett.

Az ünnepély szent misével kezdődött. Annak végeztével báró Lütgendorf tábornaszernagy nagy szabású beszédet tartott német és magyar nyelven, ismertette az 1916. évi nov. 8-tól 11-ig vívott győzelmes csatát, amikor a magyar és bajor katonaság vitézsége a keleti fronton a csatát eldöntötte s megmentette a székely népet az újabb menekülés kellemetlenségeitől és nagymérvű károsodásától. Ennek emlékére lett emelve az itt álló müemlék.

Hatalmas éljenzés követte a tábornaszernagy lelkesedéssel tartott beszédét. A közönség nagy lelkesedéssel énekelte a katonai zenekar kísérete mellett a magyar Himnust a Gotterhalte eljátszása után.

Azután Dr. Tolnay Lajos főispán Csikvármegye nevében szólott s átvette a diszes emlékművet, melynek magassága 12 méter, márványból van rakva, négy szegletes, felül 3 fejű sas alak, keleti oldalán arany betűkkel németül és magyarul fel van írva, hogy ezen helyen állott a nagy csata alatt Károly trónörökös, báró Arz vezérezredes és báró Lütgendorf tábornaszernagy 1916. nov. 11-én. A főispán kegyeletes megőrzés, megvédés végett átadta Ditró községének, melynek határán áll.

Dr. Lukács József községe nevében átvette lelkes szavakkal a müemléket s kijelentette,

hogy legnagyobb hazaszerettségének tartja Ditró községe a dicső emlék őrzését.

Ezzel e meghatóan szép ünnepély véget ért a záró-kö ünnepélyes beemlőzése mellett.

Utaz, mikor itt áthaladsz kegyeletes és hazafias érzéssel tekints ezen emlékre és hasson át azon tudat, hogy méltónak kell lenned a dicső hősökhöz hazafias kötelelőseid készsége teljesítése által. A hősi halállal elesetekért pedig rebej el egy Miatyánkot!

Takarékoskodjunk a burgonyával.

— Az alispán felhívása. —

Csikvármegye alispánja a következő szöveget bocsátotta ki, melyet ajánlunk olvasóink figyelmébe:

Sz. 4457—1918. ai.

Csikvármegye gazdaközönségéhez!

A közlelmezési miniszter a vármegye részére kiutalt vetőmag burgonya mennyiségét csak azon esetben hajlandó Csikvármegye részére átengedni, ha a közlelmezési célra szükséges burgonya szállítása ez által nem akadályoztatik.

Csikvármegyében pedig a katonaság által forszírozott burgonya elszállítások folytán olyan kevés a burgonya készlet, hogy a vármegye vetőmag kontigense még akkor sem jőne ki, ha a közlelmezési szállítások teljesen megszűnnének.

Rá kell mutatnom arra, hogy minden most a vetésnél megporolt 1 vagon burgonya ősszel 6—10 vaggont representál, tehát nagy veszély származnak abból, ha most a gazdaközönség vetőburgonyával ellátható nem lenne. Ennélfogva szükség van arra, hogy a vármegye gazdaközönsége a vetőmag burgonyának legalább bizonyos részét önként szolgálta. Ezért felkéröm a gazdaközönséget, hogy a burgonyából — tekintettel a mostani nehéz viszonyokra — ne használja kat. holdanként az eddigi szokásos 15 métermázsas vetőmagot, hanem csak a rendelettel előirt 9 métermázsát szálta, hogy a nagyobb és közep nagy gumók hosszában kettévágva vetessenek és egy-egy fészkebe csak egy ilyen kettévágott fél vagy kettévágatlan kisebb gumóból csak 1-1 darab tétessék.

Szakemberek előtt tudott és kipróbált tény, hogy ezen takarékoság a termés eredményt egyáltalán nem csökkenti.

Az így megtakarított vetőgumóból visszamaradó fölösleget azután a gazdák adják át a Burgonya központnak, mely azt a vármegye javára a Földmívelésügyi Miniszteri Kirendeltségnek fogja leszállítani.

Sajnos csak ez uton van remény arra, hogy a vármegye a kellő mennyiségű burgonyát megkaphassa.

A miniszteri kirendeltség Földmívelésügyi minisztertől a kevesebb vetőmag kiutalása által esetleg üresen maradó szántóföldek hasznosítására lóbab, fehérbab, köles és pohánka vetőmagvat kérelmezett, így tehát módjában lesz a gazdáknak e tekintetben segítségére jőnni.

Csikszereda, 1918. március hó 30-án.

Fejér Sándor s. k.,
alispán.

Marostordából és Marosvásárhelyről térnek haza a székely menekültek.

A román béketárgyalások sima folyása és előreláthatóan kedvező befejezése véget vet, sőt már véget is vetett annak az állapotnak, hogy a menekült székelyek egy része nem térhetett vissza otthonába. A belügyminiszter most táviratban értesítette Marosvásárhely polgármesterét és egyidejűleg Marostordamegye alispánját, ahol a kiűrt határszéli falvak lakói tartózkodnak, hogy megengedte a Csik- és Háromszék vármegyékbe való magyarajku menekültek visszatelepítését. Elrendelte a miniszter az összes közigazgatási hatóságoknak, hogy a visszatérő menekültek részére Maros-

vásárhelyre azólo igazolványt állítsanak ki, ahonnan hivatalos kísérettel fogják őket lakóhelyeikre tovább kísérni. A közigazgatási hatóságok e menekülteknek ingyen vasuti jegyet és három napi élelmet kötelesek adni. Szerke az országban elég jelentékeny azoknak a menekülteknek száma, akik eddig el voltak zárva attól a lehetőségtől, hogy szülőföldjükre visszamehessenek. Most ezek előtt is nyitva áll a visszatérés utja s az a szomorú népvándorlás, amely az oláh betöréskor Marosvásárhelyen keresztül hullámozott szét az országba, visszafordul most az elhagyott és feldult szülőföld felé.

Marosvásárhelyen mintegy kétszáz székely menekült lakik az internált táborban, akik az odaérkező földijeikkel együtt április hó 15-től kezdve csoportonként térnek haza.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Katonai előléptetés.** A király csikmadéfalvi László Gyula tartalékos főhadnagyot századosná nevezte ki.

— **Halálozás.** Biró Richárd cs. és kir. őrnagy neje szül. Dresznádt Melitta folyó évi március hó 26-án Nagyszebenben meghalt. Elhunyt leánya volt Dresznádt Viktornak, ki pár évtizeddel ezelőtt a Csiki Lapok tulajdonosa volt.

— **Egy vitéz huszárcapitány.** Csiktaplocai Lázár Károlyt, a 14. cs. és kir. huszárezred főhadnagyát a király legutóbb a fronton tett látogatása alkalmával soronkívül kapitánnyá nevezte ki. A vitéz huszárcapitánynak ez a kilencedik kitüntetése. Négy ízben kapott Signumlaudist, kétszer kapta meg a III. osztályu katonai érdemkeresztet, az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartása elismerésül a III. osztályu vaskorona-renddel is kitüntették és tulajdonosa a német vaskeresztnek.

— **A határszéli székelység visszatelepítése.** Az oláh békekötés véglegesítése alkalmából aktuális lett Gyergyótölgyes és a határszéli falvak lakosságának visszatelepítése. A múlt héten egy vegyes katonai és polgári bizottság tartott a határszélén helyszíni szemlélet, hogy megtegye a visszatelepítéshez szükséges előmunkálatokat és előkészületeket. A bizottság megállapította, hogy a telepítés megkezdésére úgy Gyergyótölgyest, mint környékét katonai és közegészségi szempontból alaposan át kell vizsgálni. A restaurálás munkája hamarosan meg fog kezdődni. A bizottság munkájának eredményéről Véghe István József kir. műszaki tanácsos, a csikszeredai kir. államépítészeti hivatal főnöke a következőket volt szives lapunkkal közölni, annak a megemlítése mellett, hogy a megállapításokat a jövőben is közölni fogjuk, amint azok a többi községekre nézve is el fognak készülni. Tölgyes községnek, az oláh betörés előtt volt 801 fából épült lakóházból, a betörés következtében megromgáltatott 564, leégett 237, szilárd kő- és téglából épült lakóházból, 42 megromgálódott és 3 leégett, végül a 6 gőzfűrés is leégett. A fából készült kisebb lakóházak közül tizenötöt a katonák lakhatóvá tettek, kisebbbszerű javítással helyreállítható 262, nagyobbszerűvel 287, teljesen újból építendő 237 lakóház. A szilárd kő- és téglából épült lakóházak közül kisebb javítással helyreállítható 7, nagyobbszerűvel 35, teljesen újból építendő 3 lakóház. Gőzfűrészek közül, a katonaság egyet üzembe tart, a többi 5 fűrésztelen újból építendő lenne. Borszék községben leégett 3 laképület, melyek teljesen újból építendő, a többi épületek ajtó és ablak elkészültével teljesen lakhatók. Borszékfűrészen 2 leégett épületen kívül, a többi épület néhány ablak és ajtó hiányától eltekintve teljesen használható állapotban van. A fentebb említett két községben lakóok visszatérése, a javítások előhaladásától függ.

— **A csikszeredai kertészkedő csoport gyűlése.** A csikszeredai közalkalmazottak körében a városi tanács kezdeményezésére alakult kertészkedő csoport múlt hó 27-én szerdán d. u. 5 órakor a városháza nagytermében ülést tartott, melyben a vezetőség sajnálattal hozta a tagok tudomására, hogy az Országos Közlelmezési Hivatal sem magvakkal, sem kertészeti eszközökkel nem képes a csoportot

ellátni, hanem ezekről a tagoknak maguknak kell gondoskodniok, ami bizony nem éppen kellemes hír most az utolsó pillanatban. Remélhető azonban, hogy az a nehézség nem fogja kedvét szegni a tagoknak és ha talán nem is olyan nagy arányban mint eredetileg tervezve volt, — a kertészgazdaság mégis csak megalakul.

— Ugron Gábor királyi biztos kiutalja az erdélyi kársegélyeket. Brassói tudósítónk jelenti: A brassói székely társaság legutóbb tartott gyűlésén táviratilag kérte Ugron Gábor királyi biztost, hogy a kársegélyeket sürgősen utalja ki. Ugron Gábor azonnal válaszolt a távirati megkeresésre s kijelentette, hogy a kársegélyek rövidesen ki lesznek utalva. Az iparosok segélye már fel van dolgozva és egy héten belül kimennek az intézkedések. Az általános kársegélyek a főispánoknál vannak revízió végett. A királyi biztos válaszában határozott ígéretet tesz a székely társaságnak, hogy amint a revízió elkészül, egy héten belül megkezdji a pénz kiutalását.

— Az állami tisztviselők újabb rendkívüli segélye. Az állami tisztviselők tavaly ötszáz, a napidijasok háromszáz korona rendkívüli segélyt kaptak. Mint értesülünk a kormány az idén is folyósítani fog egy összegben háborus segélyt a tisztviselőknek. Az erre vonatkozó számfelvetési munkálatok a pénzügyminiszteriumban már befejezéshez közelednek. Hír szerint a segélyt, amelynek magassága nincs még megállapítva, de mindenesetre magasabb lesz a tavalyinál, legkésőbb június elsejéig fogják megkapni a tisztviselők.

— Szerényi Magyarország és Románia jövődéli viszonyáról. A „Br. L.” tudósítója Bukarestben meginterviewolta Szerényi József kereskedelmi minisztert a Romániával megkötött béke gazdasági vonatkozásait illetően. A miniszter érdekes nyilatkozataiból közöljük a következőket:

— Gazdaságilag Románia voltaképpen századok óta Magyarországhoz volt fűzve minden vonatkozásban. Az egész erdélyi határszéli ipar Románia testére volt szabva. Sajnos, ez a helyzet lényegesen megváltozott. Románia megszűnt a magyar iparnak az a piaca lenni, amely régen volt, de a béke bekövetkezése után ismét meg kell tennünk mindent, hogy Romániát gazdaságilag is magunkhoz kapcsoljuk. Ez nem fog oly könnyen menni, de igen fontos politikai és gazdasági érdekek követelik, hogy minden lehető megtegyünk ebben az irányban. Ez közös érdeke Romániának és Magyarországnak. Ebben kiválóbb feladat jut majd a magyar iparnak, jóllehet nem tagadható másfelől, hogy a helyzet sokkal nehezebb lesz a jövőben, mint volt a múltban.

— Romániai vállalatok felszámoltatása. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti az érdekelteket, hogy a Mackensen hadseregcsoport főparancsnoksága rendeletére számos román petroleum vállalat és egyéb kereskedelmi és iparvállalat kényszerfelszámolás alatt van. Miután nincs kizárva, hogy ezeknek a vállalatoknak egyikében másikában magyar tőkének is része van, az esetleges érdekeltek tőkerészesedésüket haladéktalanul jelentsék be saját érdekükben. A bejelentések távirati úton azonnal teendők meg (a táviratok Militärverwaltung in Rumänien Wirtschaftsstab Oberst von Kontz Etappenpost 346 címre küldendők) mellékleteik pedig ugyancsak azonnal postán küldendők el, hogy az illető érdekeltek jogainak megóvása céljából a szükséges intézkedések késedelem nélkül foganosíthatók legyenek. Kívánatos végül, hogy a romániai vállalatok hitelezői a vállalatokkal szemben fennálló követeléseiket a Romániában Érdekeltek Magyar központjánál (Budapest, a Kereskedelmi és Iparkamara székházában) vagy annak bukaresti kirendeltségénél (Vermögensschutzstelle, Ungarische Abteilung, Etappenpost 346) az összes vonatkozó okmányok betérjesztése kapcsán mielőbb szintén bejelentsek.

— Dada szükséges a csikszeredai községi ovodához. Főfeltételek: gyermekekkel való szelid bánásmód és jó énekhang. Fizetése egyeség szerint. Bővebb tájékozás a polgármesternél nyerhető.

— A Faun. Most jelent meg a Faun új száma gazdag irodalmi tartalommal. Szép Ernő, Orlik Attila, Nagy Lajos, Gács Demeter írásaival kívül tömördek humor és remek illusztrációk díszítik a lapot. A Faun előfizetési ára negyedévre 3.60 K. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal, Budapest Ujpesti rakpart 5.

NYILTTÉR.*)

Mindazoknak, akik drága gyermekünk elhunyt alkalmából részvétüket fejezték ki, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Zakariás K. Lukács
és családja.

*) E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Eladó tenyészbikák.

8 darab 2—2½ éves magyar—erdélyi fehér fajta és két darab 2 éves simmenthali kiváló elsőrendű legelő

hágóbika

eladó, Nagy Simon birtokosnál, Szotyor, u. p. Illyefalva, vasut: Sepsiszentgyörgy. 1—3

Árverési hirdetés.

A Csikborzsova közbirtokossága közhírré teszi, hogy a közbirtokosság tulajdonát képező ingatlanait 1918. évi április hó 22-én délelőtt 10 óra kor árverésen, 3 évre haszonbérbe adja.

A havasok megnevezése: 1. Farkashavas, 2. Runk-havas, 3. Runkalji kaszálók, 4. Kurtasarok, 5. Peltenic, 6. Korhán.

Az árverési feltételek és kikiáltási ár aznap lesz a választmány által megállapítva.

Csikborzsova, 1918. évi április hó 3-án.

Sztanko Zoltán,
kir erdőmérnök,
és közbirtokossági elnök.

FAJBOROK

u. m.: rizling, leányka, tramin, bakar, oportó stb. jutányos áron kaphatók bármilyen nagy mennyiségben és kölcsön hordókban. Valamint mindennemű

SZESZESITALOK,

cognac és likör is kicsinyben és nagyban. — A tisztelt vevők becses pártfogását kéri

Neumann Benő Szászrégen.

1—

VIZSGÁKRA

a polgári-és középiskola minden osztályából, érettségire, felvételi vizsgákra stb. gyorsan, osztályösszevonással, felelőség mellett készít elő a

Zsoldos tanintézet
Budapest, VII., Dohány-u. 84.
Telefon 32—40.

— A helybeli Napközi Otthon összes ügyeinek intézésére kerestetik egy csikszeredai lakos nő, lakás, élelmezés és fizetés mellett. Érdeklődő a bővebb feltételek megbeszélése, illetőleg a szerződés megkötése végett jelentkezék a polgármesternél.

Eladó ház

Csikszeredában, Mikó-utca 15. sz. alatti, mely áll 5 szép szobából,

ÜZLETHELYISÉGNEK

is könnyen átalakítható, kitűnő forgalmi hely. Bővebbet lapunk kiadóhivatalában. 8—

Eladó kaszáló.

Csikbánkfalva község határában fekvő egy darab cirka 5 hold területű erdei kaszáló olesón eladó.

Cim a kiadóhivatalban. 5—5

Eladó.

Csikszeredában, a Vigadó-utcában egy 5 szoba, konyha, kamra és mellékhelyiségek és 3 szoba, konyha, kamra és mellékhelyiségekből álló kettős lakású kőház, külön udvarral és kerttel. Ugyanott egy különálló három szobából, konyha, kamra és mellékhelyiségekből álló kőház azonnal eladó.

Értekezhetni Dr. Daradics Félix ügyvédnél, Csikszeredában. 2—

Eladó vendéglő.

Gyimesbükön özv. Vizoly Albertné-féle vendéglőhelyiség italmérési joggal, vegyeskereskedéssel, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel és belsőséggel halálózás folytán örök áron eladó.

Értekezni lehet Hargitai János ny. m. kir. pénzügyi biztos, műszaki tisztviselővel, Marosvásárhely, Deák Farkas-utca 17/a szám. 4—5

Ha butorokat akar venni ne sajnálja az utat M.-Vásárhelyre és tekintse meg

SZÉKELY és RÉTI

erdélyrészi butorgyár részvénytársaság kamarai szállítók

BUTORTERMEIT.

Ebédlők, uri és hálószobák, szalonok, vas- és rézbutorok, szőnyegek, függönyök, zongorák, hatalmas választékban, jutányos árak mellett. 18—

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Brassóban a sétatéri vendéglőt újból átvettem és minden törekvéssel azon leszek, hogy már ismert jó konyhával, kitűnő boraimmal és állandóan frissen csapolt kőbányai sörrel általános megelégedését kiérdemeljem. Továbbra is kérem a nagyérdemű közönség becses pártfogását. Kiváló tisztelettel

SCHUSTER MÁRTON

sétatéri vendéglős, Brassóban.

Nyitás március 16-án, szombaton. 2—3

Meghívó.

A csikszentgyörgyi takarékpénztár r.-társaság

V. és VI-ik évi rendes közgyűlést
1918. évi április hó 13-án delután 2 órakor
tartja, melyre a részvényesek meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság jelentése az 1916. és 1917. üzletvekről,
a zárszámadások előterjesztése és a nyereség felosztása iránti
javaslatok előterjesztése.

2. A felügyelő bizottság jelentése.

3. A felmentvények megadása.

4. Az összes igazgatósági tagok választása.

5. Tisztviselők választása.

6. Indítványok.

A közgyűlésen minden részvényes szavazati joggal bír, aki
részvényeit a közgyűlés napján a társaság elnökénél leteszi.

Az igazgatóság.

MÉRLEG-, NYERESÉG-, VESZTESEG-SZÁMLA 1916 ÉVRŐL.

Vagy on: Pénztár számla 8059 K 62 f. Váltó számla
59612 K 62 f. Giró számla 500 K. Elhelyezett tőke számla 23598 K
09 f. Hadikölcsönkötvény 10192 K 50 f. Hátrálékos v. kamat
2158 K 95 f. Összesen 104121 K 78 f.

T e h e r: Részvénytőke 40000 K. Tartalék alap 4940 K 54 f.
Betét 56361 K 62 f. Visszleszámítás 1500 K. Fel nem vett
osztalék, tiszteletdíj stb. 376 K. Összesen 103178 K 16 f. Egyen-
leg 943 korona 62 fill.

N y e r e s é g: 1915. évi nyereségből 233 K 33 f. Különféle
kamatok és jutalékok 4614 K 29 f. Hadikölcsön kamat 305 K.
Elhelyezett tőke kamata 425 K 43 f. Hátrálékos váltó kamat
1320 K 69 f. Összesen 6898 K 74 f.

V e s z t e s é g: Berendezés teljesen 354 K 71 f. Betét ka-
mat 2446 K 10 f. Adó 583 K 31 f. Tiszti és napibiztosi fizeté-
sek 1600 K. Különféle kiadások, posta, üzl. költs. visszafiz. ka-
mat 737 K 68 f. Tartalék alap kamata 233 K 32 f. Összesen
5955 K 12 f. Nyereség 943 K 62 f.

Csikszentgyörgy, 1916. évi december hó 31-én.

MÉRLEG-, NYERESÉG-, VESZTESEG-SZÁMLA 1917. ÉVRŐL.

V a g y o n: Pénztár számla 873 K 05 f. Váltó 60551 K 62 f.
Giró 500 K. Elhelyezett tőke 185 K 03 f. Hadikölcsön kötvény
27819 K 06 f. Hátrálékos váltó kamat 3930 K 60 f. Összesen
93859 K 36 f.

T e h e r: Részvénytőke 40000 K. Tartalék alap 6133 K 88 f.
Betét 44030 K 68 f. Fel nem vett osztalék és tiszteletdíj 366 K.
Összesen 90330 K 56 f. Egyenleg 3328 K 80 f.

N y e r e s é g: Kamat és jutalékok 4593 K 93 f. Különfélék
800 K 17 f. Elhelyezett tőke kamata 143 K 32 f. Hadikölcsön
kamata 610 K. Hátrálékos váltó kamat 2217 K 25 f. Összesen
8364 K 67 f.

V e s z t e s é g: Betét kamat 2382 K 94 f. Tiszti és napibiz-
tosi fizetések 1600 K. Különféle kiadások 529 K 83 f. Adó
273 K 38 f. Tartalék alap kamata 249 K 72 f. Összesen 5035 K 87 f.
Nyereség 3328 K 80 f.

Csikszentgyörgy, 1917. évi december hó 31-én.

Kabdebó Ferenc,
ig. pénzt.

Kádár József,
ig. eltáv.

Ince Domokos,
ig. elnök.

Király István,
ig. tag.

Füstös Sándor,
ig. könyvelő.

Dr. Todor Béla,
f. b. t.

Dr. Botár Bóniám,
f. b. t. bevonulva.

Dr. Botár Adolf,
f. b. elnök, bevonulva.

Kabdebó Péter,
f. b. t.

Nagy Antal,
f. b. t.

Küküllőmenti fajborok

kisebb nagyobb mennyiségben kaphatók

Az Első Kisküküllővölgyi Hen-
germúmalom Borraktáránál

Dicsőszentmártonban.

1-5

Árverési hirdetés.

Csikszentmárton és Csikcsekefalva községek elől-
járósága közhírré teszi, hogy Csikszentmárton község
Piactéren levő egy üzlethelyiség, 2 szoba, konyha, kamra,
pincze és gazdasági mellékhelyiségekből álló épületet
6 évi időtartamra haszonbérbe adja 1918. évi április
14-én d. e. 9 órakor.

Feltételek a jegyzői irodán megtekinthetők.

Csikszentmárton, 1918. évi március hó 10-én.

Gábosi Lajos, Darvas Gábor, Koncsag Lajos,
körjegyző. k. bíró. k. bíró.

VILÁGRA-SZÖLŐ-ÚJDONSÁG!

Lurion
CIPŐKRÉM-VIASZK

Öt perc alatt
egy adag Lurion cipőkrém-viaszkból
bárki egy negyed kiló legfinomabb
cipőcrémet főzhet

ÁRA 2-K. MINDENÜTT KAPHATÓ!
Montonvisszk-Művek-Részvénytársaság.

BUDAPEST, VI. KERÜLET, RÁKÓCI UTCA 74.

Sz. 4631—1918.

1-3

ai.

Pályázati hirdetmény.

Csikvármegye törvényhatóságánál lemondás folytán meg-
üresedett s választás útján betöltendő szolgabírói állásra a X-ik
fizetési osztálynak megfelelő javadalmazással,

továbbá egy, kinevezés folytán betöltendő XII-ik fizetési
osztálynak megfelelő javadalmazással egybekötött járási iroda
segédtszti állásra a vármegyei ügyviteli szabályzat 2. §-a alap-
ján ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik az itt felsorolt állások valamelyi-
két elnyerni óhajtják, az 1883. évi I. t. cikkben előirt minősíté-
süket, eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt
és szabályszerűen felbélyegzett pályázati kérvényüket a várme-
gyei ügyviteli szabályzat 4. § ában megjelölt uton Csikvármegye
főispánjához címezve, de hozzám legkésőbb folyó évi május
hó 13-án déli 12 óráig annál is inkább nyujtsák be, mert
a később beérkező pályázatok figyelembe nem vétetnek.

Csikszereda, 1918. évi április hó 1-én.

Fejér Sándor,
alispán.

A csiktaploczai faiskolából nagyobb mennyiségű
alma és körte vadonc eladó. — Xántus Dávid.

2-2

Bort és borpárlatot (cognacot)

ELADOK

Szöllősi Samu, Székelyudvarhely.

20-

